

Amsterdam Smart City

Jaarverslag 2023

Inhoud

Inleiding	3
------------------	----------

2023 in cijfers	4
------------------------	----------

Vraagstukken en challenges	5
-----------------------------------	----------

Lokale energiesystemen	8
------------------------	---

Mobiliteitsrechtvaardigheid	9
-----------------------------	---

Digitale identiteit	10
---------------------	----

Data delen voor de circulaire monitor	11
---------------------------------------	----

Inzicht in de ondergrond	12
--------------------------	----

Onze evenementen	13
-------------------------	-----------

Demodagen, Kennissessies en Data Dilemma's	13
--	----

Partnerdiner, Transitiedag en Smart City Expo Barcelona	14
---	----

Vooruitblik	15
--------------------	-----------

Bijlagen

Kennis- en Demodagen (verslagen)	16
----------------------------------	----

Data Dilemma's (verslagen)	18
----------------------------	----

Inleiding

Francien Huizing

Het was weer een bijzonder jaar voor Amsterdam Smart City. We hebben interessante gesprekken gevoerd, hebben connecties gemaakt en samenwerkingen gefaciliteerd en daarmee de vier transities waar we aan werken weer een stukje vooruit geholpen.

We hebben ook grote stappen gemaakt in de doorontwikkeling van Amsterdam Smart City, we hebben met elkaar een nieuwe naam gekozen, hebben er drie geweldige nieuwe partners bij, en hebben een nieuw onderdeel toegevoegd aan ons programma.

Met ons team en het netwerk hebben we het afgelopen jaar veel bereikt, en daar zijn we best een beetje trots op. In dit jaarverslag vind je alle highlights van dit jaar en de impact die we gemaakt hebben.

Geniet ervan!

Francien

Highlights van dit jaar

- Het netwerk heeft zich in 2023 uitgebreid met 3 nieuwe partners; Hieroo (kennispartner), Flatland (kennispartner) en SPIE NL (bedrijf).
- Naast diverse andere vraagstukken hebben we vier challenges structureel beetgepakt: Mobiliteitsrechtvaardigheid, lokale energiesystemen, mensvaardige digitalisering en de ondergrondse infrastructuur.
- Samen met onze kennispartners hebben we de Kennissessies toegevoegd aan ons programma. Als start van de demodag krijgen kennispartners hierbij de mogelijkheid om partners mee te nemen en te inspireren rond relevante theorie voor het (samen)werken aan transities.
- Het team heeft een start gemaakt met het meten en in kaart brengen van de impact van onze challenges en werksessies.
- Samen met Havas Lemz is de herpositionering en nieuwe naamgeving uitgewerkt. De naam Amsterdam InChange en het bijbehorende narratief wordt in 2024 doorgevoerd.
- Samen met Stuurgroep+ en ons nieuwe kwartiermakers-team werken we aan toekomstscenario's voor een open innovatieplatform voor de regio.
- De doorontwikkeling van ons platform en website krijgt vorm met de gecreëerde Mock-up. Deze is met input van, onder andere, gebruikers van ons platform ontworpen.

2023 in cijfers

65 delegaties ontvangen

- 20% Koreaans
- 14% Nederlands
- 11% Amerikaans (VS)
- 11% Frans
- 6% Duits
- 38% Overig

19 Pitches

11 Evenementen

4 Demodagen
4 Datadilemma's
1 Transitiedag
1 Partnerdiner
1 Buurtsafari
Smart City Expo Barcelona

Bezoekende partijen

- 35% Publiek
- 34% Academisch
- 14% Privaat
- 14% Publiek privaat
- 3% NGO en media

20 Werksessies

9 Deepdives

4 Kennis-sessies

10K+ Nieuwsbrief subscribers
7K+ Volgers
9K+ Accounts
135K+ Bezoekers

We hebben het gehad over

Mobiliteits-rechtsvaardigheid

Lokale energiesystemen

Digitale identiteit

Data delen voor de circulaire economie

2023 in cijfers

Dit jaar hebben we zeker niet stilgezeten! We hebben 11 evenementen georganiseerd bestaande uit: 4 Kennis- en Demodagen, 4 Data Dilemma's, 1 Transitiedag, 1 Partnerdiner en 1 Buurtsafari.

Deze evenementen hebben geleid tot: 19 pitches, 20 werksessies, 9 deep-dives en 4 kennissessies.

We hebben ontzettend veel interessante vraagstukken behandeld. De grootste challenges in het netwerk waar we mee aan de slag zijn gegaan zijn:

- Lokale energiesystemen ([pagina 8](#))
- Mobiliteitsrechtvaardigheid ([pagina 9](#))
- Digitale identiteit ([pagina 10](#))
- Data delen voor de circulaire economie ([pagina 11](#))
- De ondergrondse infrastructuur ([pagina 12](#))

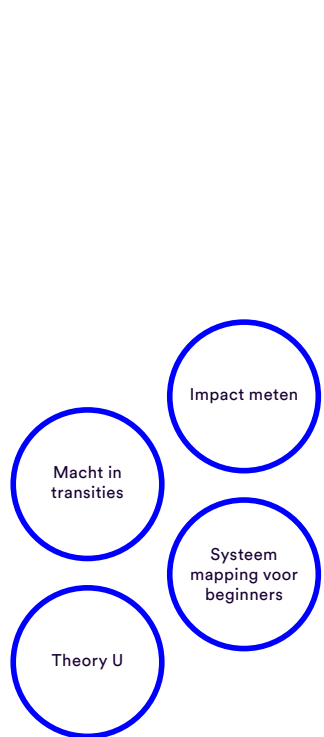
We zijn ook weer gegroeid in communicatiekracht. Met meer dan 7k volgers op LinkedIn, meer dan 10k nieuwsbrief abonnees, en 135k bezoekers op ons onlineplatform.

Ten slotte hebben we een goede uitwisseling gehad met de internationale community. We gingen met een aantal van de partners naar de Smart City Expo in Barcelona en hebben zelf ook een flink aantal delegaties mogen ontvangen.

Dit jaar hebben we 65 delegaties mogen ontvangen. Hiervan was 20% Koreaans, 14% Nederlands, 11% Amerikaans (VS), 11% Frans, 6% Duits, 38% overig. De soort partijen die op bezoek kwamen waren: 35% publiek, 34% academisch, 14% publiek-privaat, 3% NGO en media.

Vraagstukken en challenges

Kennissessies

Werksessies, deepdives en Data Dilemma's

- Digitalisering
- Circulariteit
- Mobiliteit
- Energie
- Algemeen

Vraagstukken en challenges

Dit jaar zijn we met een flink aantal onderwerpen aan de slag gegaan. Hier zie je alle onderwerpen die we hebben behandeld per transitiethema. In de volgende pagina's zullen we enkele langer lopende vraagstukken verder uitlichten in de vorm van impactlenzen van de Amsterdam Economic Board.

De impactlenzen zijn een raamwerk om de impact inzichtelijk te krijgen. We kijken naar vier vormen van impact:

- Economische en duurzaamheidsimpact: Impact op de economie (banen, bedrijven, innovatie) en duurzaamheid (CO₂, grondstoffen, etc.)
- Maatschappelijke impact: Bijdrage aan de Sustainable Development Goals.
- Strategische Impact: Versterking van het innovatieve ecosysteem. Welke netwerkpartijen zijn aangehaakt en wie zijn er nog nodig?
- Systeem Impact: Systeemveranderende effecten. Welke transitie draagt hier in welke mate aan bij?

Voor meer informatie over de impactlenzenmethodologie kun je terecht op [deze pagina](#).

Lokale Energiesystemen (LES)

Economische en duurzaamheidsimpact

Het doel van deze challenge is het makkelijker maken om LES op te zetten en op te schalen. Dit zal vervolgens helpen met het verduurzamen van energiesystemen. Door het mogelijk te maken om energie uit te wisselen en een flexibel systeem te hebben zal elektrificatie en lokale opwek mogelijk zijn in tijden van netcongestie.

Maatschappelijke impact

Relevante SDGs zijn:

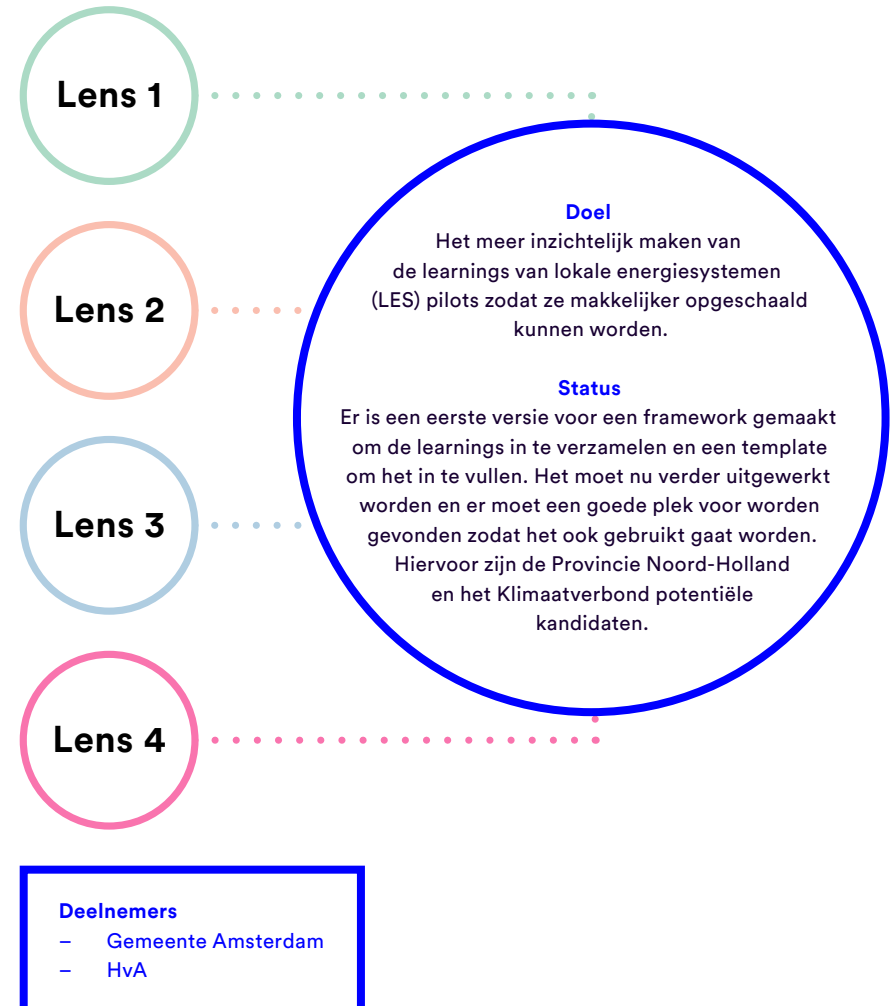
- SDG 7: Betaalbare en duurzame energie
- SDG 11: Duurzame steden en gemeenschappen
- SDG 13: Klimaatactie

Strategische impact

Om alle learnings van bestaande LES pilots inzichtelijker te maken moeten alle learnings in eenzelfde format verzameld worden. Hiervoor is een format/framework nodig dat door iedereen geaccepteerd en gebruikt wordt. Het is hiervoor belangrijk dat overheidspartijen aangehaakt zijn. Provincie Noord-Holland en het Klimaatverbond zijn nu verbonden aan deze challenge.

Systeemimpact

Het makkelijker maken om lokale energiesystemen op te starten en op te schalen zorgt voor een transitie van centrale opwek en gebruik van gas, naar decentrale opwek en elektrificatie. Lokale energiesystemen zijn een van de oplossingen die kunnen helpen netcongestie tegen te gaan terwijl het energiesysteem verder verduurzaamd wordt.

Mobiliteitsrechtvaardigheid

Maatschappelijke impact

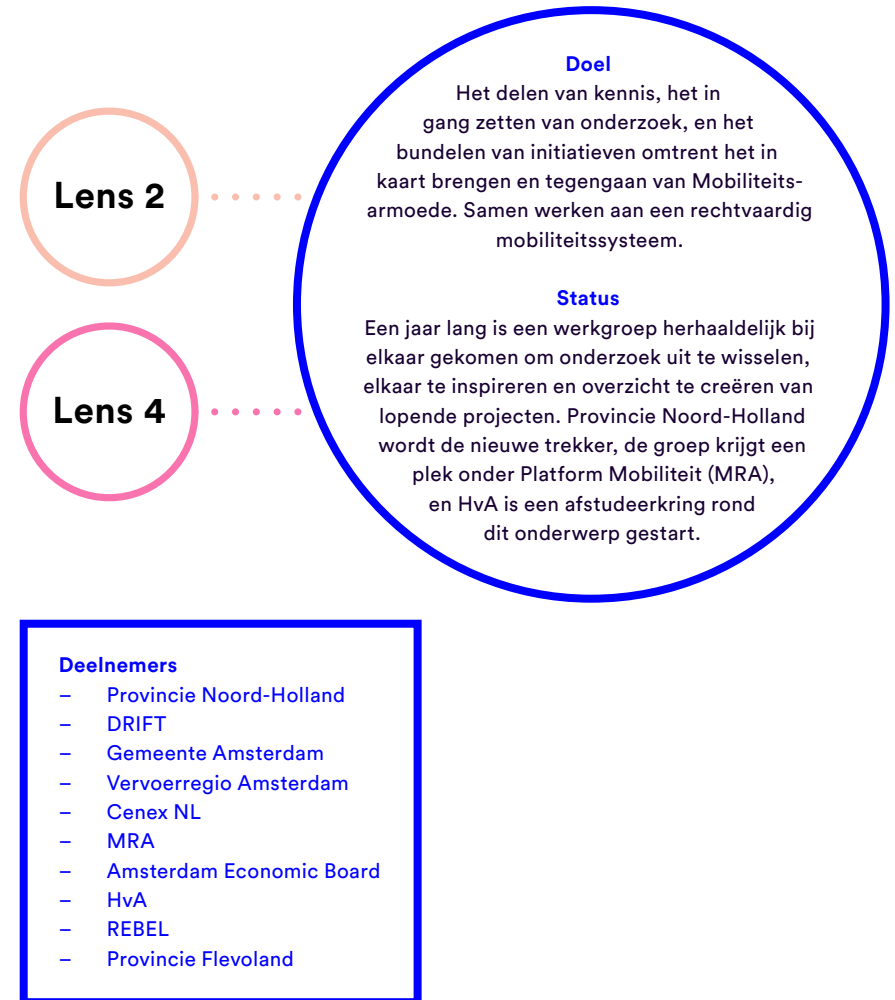
Relevante SDGs zijn:

[9: Industrie, innovatie en infrastructuur](#). Dit doel streeft ernaar de mobiliteit en infrastructuur te verbeteren, en de nadelen ervan – zoals tijdverlies als gevolg van files, onveiligheid in het verkeer en druk op het milieu – te verminderen.

[10: Ongelijkheid verminderen](#). Dit doel gaat over het verminderen van ongelijkheid tussen landen. Maar ook in eigen land is sociale samenhang onontbeerlijk voor het goed functioneren van de samenleving. Iedereen moet gelijke kansen krijgen om deel uit te maken van de (sociale) infrastructuur.

Systeemimpact

Voor de mobiliteitstransitie betekent dit een beweging naar een focus op inclusiviteit in mobiliteitsbeleid. Naast efficiëntie en het dienen van de meerderheid, komt er meer aandacht voor groepen en individuen die niet mee kunnen in reguliere innovatie en digitalisering in ons mobiliteitssysteem. Er komt hierdoor meer aandacht voor specifieke, gerichte interventies die relatief veel investering kosten.

Digitale identiteit

Maatschappelijke impact

Uiteindelijke doel: Een toegankelijke overheid en de waarborging van privacy voor Amsterdammers. Hier wordt op gestuurd door het implementeren van een nieuwe manier van online inloggen via attributen (Yivi).

Dit draagt bij aan **SDG 10: ongelijkheid verminderen**, omdat het meer mensen in staat zal stellen om op een makkelijke en veilige manier zaken te doen met de overheid middels een soort digitaal paspoort.

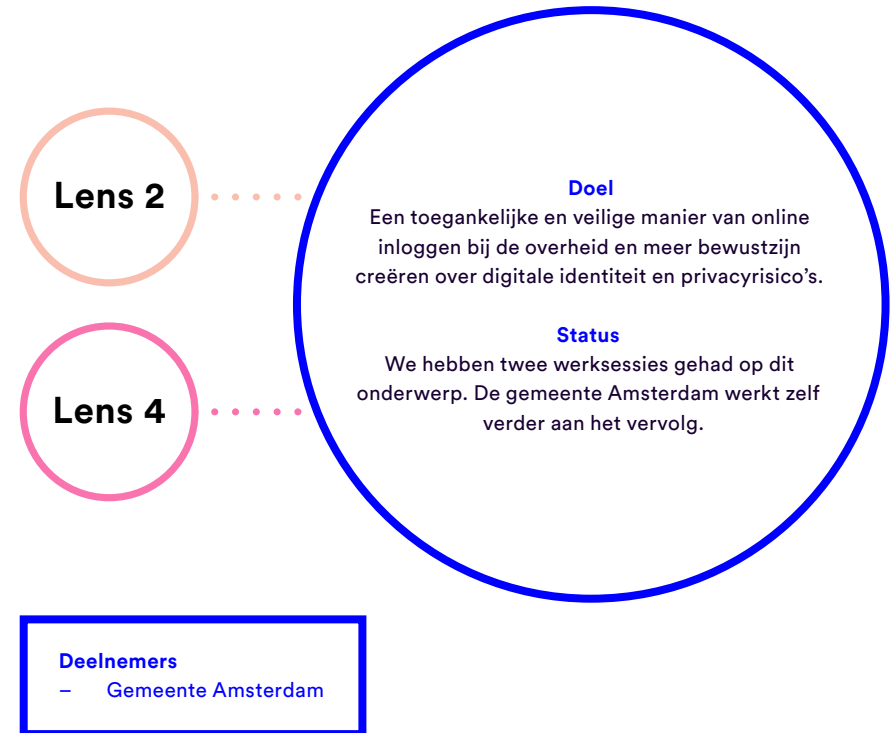
Subdoelen:

- 10.3 Gelijke kansen verzekeren en ongelijkheden wegwerken, ook door het afvoeren van discriminerende wetten, beleidslijnen en praktijken en door het bevorderen van de geschikte wetgeving, beleidslijnen en acties in dit opzicht.
- 10.4 Beleid voeren dat geleidelijk tot een grotere gelijkheid leidt, in het bijzonder inzake fiscaliteit, lonen en sociale bescherming.

Systeemimpact

Op systemisch niveau draagt dit vraagstuk bij aan de transitie van een minder veilige/transparante manier van identificeren/data delen naar verantwoord identificeren/data delen.

Dit vraagstuk is een klein stukje van de puzzel, maar geen doorbraakproject.

Data delen voor de circulaire monitor

Economische en duurzaamheidsimpact

Door de circulaire monitor verder uit te breiden met voedseldata, kan er beter gestuurd worden door de gemeente op het circulaire maken van de voedselgrondstoffen-stromen.

Maatschappelijke impact

Dit vraagstuk draagt bij aan verantwoorde consumptie en productie (SDG 12). Als we een duidelijker beeld hebben van ons voedingssysteem, kan er beter beleid gemaakt worden om duurzame consumptie en productie te stimuleren.

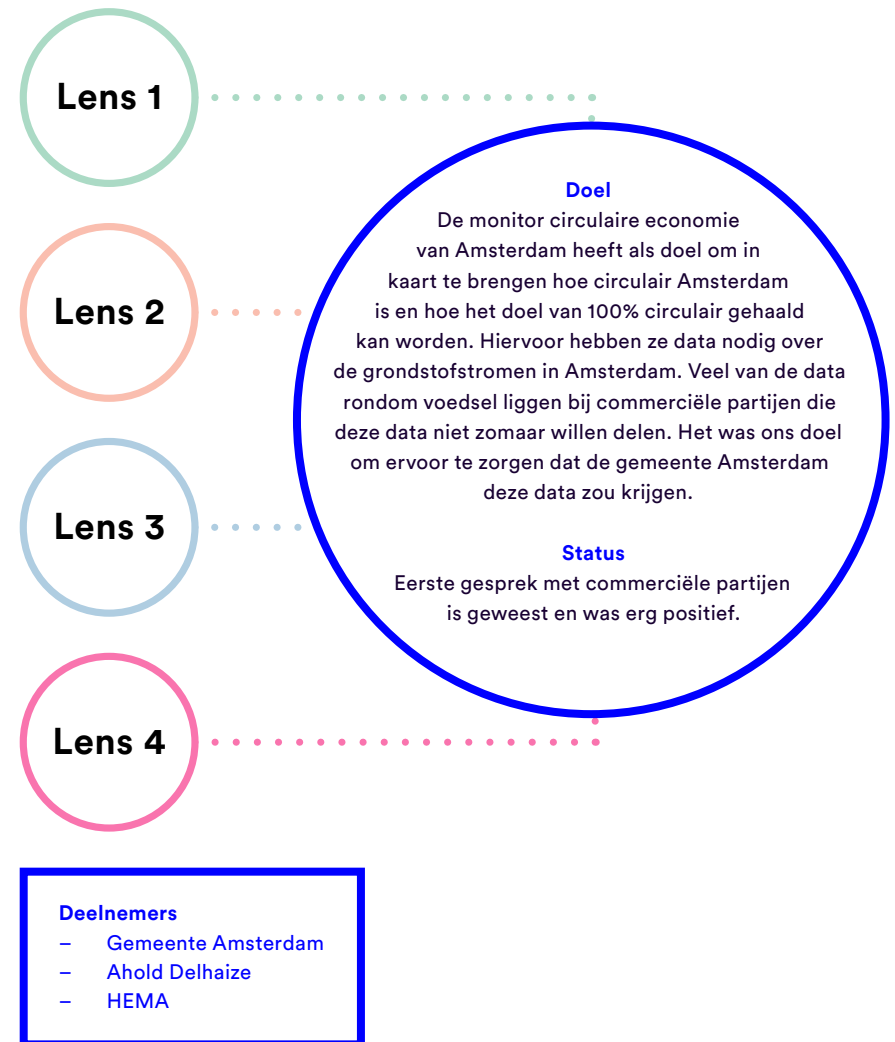
Strategische impact

Als de commerciële partijen die nu aangehaakt zijn bij dit vraagstuk besluiten data te delen met de Gemeente Amsterdam, dan wordt het ook makkelijker om dezelfde data op te halen bij andere commerciële partijen. Daarnaast zullen andere steden en provincies ook gebruik kunnen gaan maken van deze informatie.

Systeemimpact

Dit vraagstuk draagt bij aan de transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie. Vooral op het gebied van voedsel.

Als de eerste stap van het delen van data van een paar commerciële partijen is gemaakt, wordt het hopelijk makkelijker om meer partijen te betrekken en de data ook met andere circulaire monitors te delen.

Inzicht in de ondergrond

Economische en duurzaamheidsimpact

Door de circulaire monitor verder uit te breiden met voedseldata, kan er beter gestuurd worden door de gemeente op het circulaire maken van de voedselgrondstoffen-stromen.

- Er zal minder graafschade zijn en dus beter met grondstoffen worden omgegaan.
- Er zullen minder mensen nodig zijn, wat hard nodig is omdat hier veel krapte zit op de arbeidsmarkt.

Maatschappelijke impact

Betere inzicht in de assets zorgt ervoor dat er minder de grond in gegaan hoeft te worden en dat het energienet makkelijker verduurzaamd kan worden (van het gas af en netverzwaring). De SDG's die bij dit vraagstuk horen zijn:

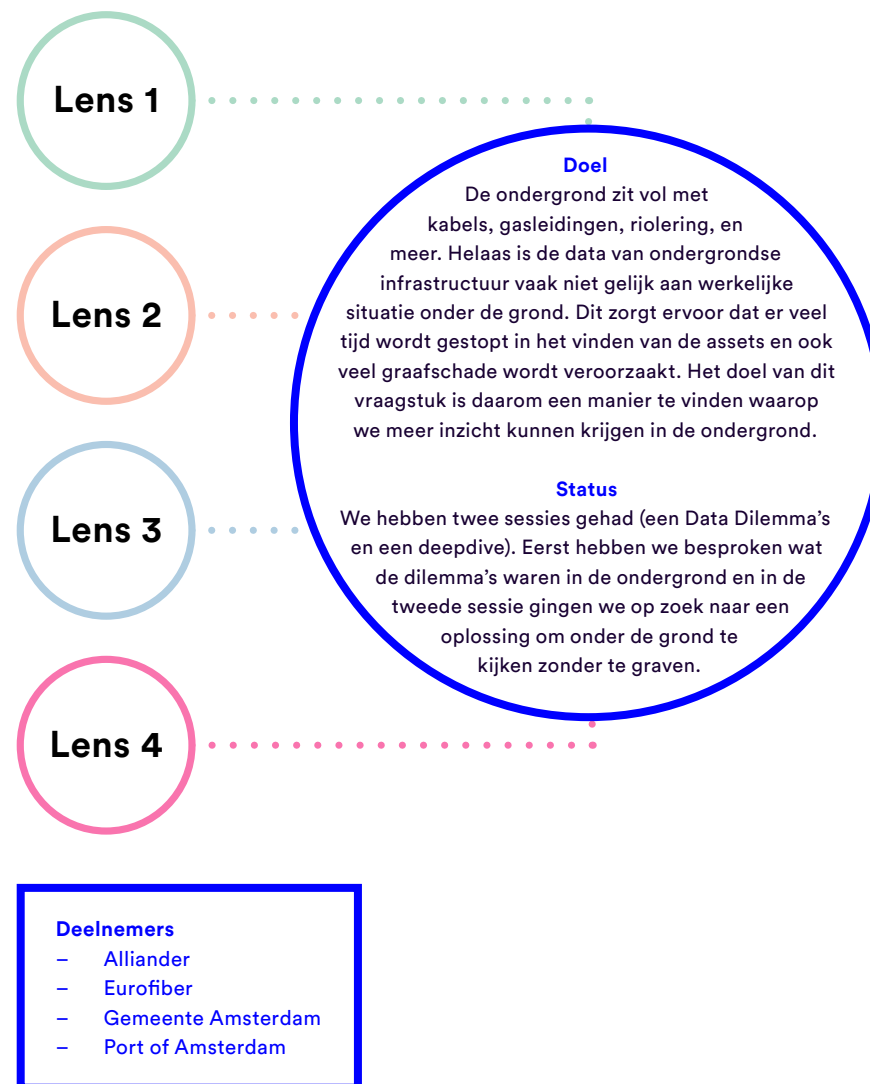
- SDG 7: Betaalbare en duurzame energie
- SDG11: Duurzame steden en gemeenschappen

Strategische impact

De oplossingen die besproken zijn in de sessies zullen alleen tot een echte oplossing voor het vraagstuk leiden als alle partijen die de grond in gaan er gebruik van maken. Het is dus belangrijk dat hier door de partijen met assets in de grond wordt samengewerkt, of dat de overheid hierop ingrijpt.

Systeemimpact

Veel van de oplossingen rondom dit vraagstuk zaten op betere assetregistratie. Nu wordt er wel in een openbare database geregistreerd waar de assets liggen (KLIC), maar deze data zijn vaak incompleet en incorrect. Dit systeem verder uitbreiden/vernieuwen zou een groot verschil kunnen maken voor iedereen die de grond in moet.

Onze evenementen: Demodagen, Kennissessies en Data Dilemma's

Dit jaar hebben we 4 prachtige demodagen mogen organiseren. We gingen met het netwerk aan de slag om vraagstukken uit te diepen, feedback op te halen, en coalities te vormen. Jullie waren erg tevreden over de demodagen en gaven de dagen een gemiddeld cijfer van 7,7.

Dit jaar voegden we ook voor het eerst kennissessies toe aan de demodagen. In deze kennissessies geven onze kennispartners interactieve workshops over onderwerpen die kunnen helpen bij het oplossen van de vraagstukken in het netwerk. Jullie gaven de kennissessies een gemiddeld cijfer van 7,1. We gaan er dus van uit dat ze zijn bevallen en zullen in 2024 doorgaan met het organiseren van kennissessies.

Zo hebben we dit jaar geleerd over:

- Impact meten met de Amsterdam Economic Board
- Macht in Transitie met DRIFT en Kennisland
- Systeemmappen met Metabolic
- Theory U met Hieroo

Tijdens onze succesvolle Data Dilemma's serie nemen we dilemma's en vraagstukken onder de loep die opspelen wanneer we data en digitalisering inzetten voor maatschappelijke vraagstukken. Samen met partners, specialisten en onze (internationale) community zetten we de discussie in gang. Ook onze Data Dilemma's zijn dit jaar goed bevallen, met een cijfer van 7,2.

Voor het volledige overzicht van de demodagen met werksessies, kennissessies en Data Dilemma's, met alle onderwerpen en linkjes naar de verslagen kun je terecht in de Bijlage.

Onze evenementen: Partnerdiner, Transitiedag en Smart City Expo Barcelona

Partnerdiner

Tijdens ons jaarlijkse partnerdiner hebben we een open en eerlijk gesprek met elkaar over de nodige organisatie-overstijgende samenwerking. Dit is noodzakelijk voor de transitieopgaven waar we ons vandaag de dag keihard voor inzetten. Ook in 2023 hebben we geprobeerd om (in het creatieve Mediamatic) een veilige omgeving te creëren waar we onze dromen delen voor de metropoolregio van de toekomst, maar waar we het ook vooral kunnen hebben over wat regionaal samenwerken nou zo uitdagend maakt. Ter inspiratie produceerden we een korte film over de dromen van Amsterdammers.

Transitiedag

Op 6 juni kwam het netwerk bij elkaar voor de jaarlijkse transitiedag. Na een ochtend vol inspirerende sprekers werkten we in werksessies aan onderwer-

pen zoals het betrekken van een doelgroep, de integrale aanpak, en opschaalen. De onderwerpen hadden dit keer betrekking op de lopende challenges van 2023 omdat hier verdieping op nodig was. Lees meer over de werksessies in ons transitiedagverslag.

Smart City Expo Barcelona

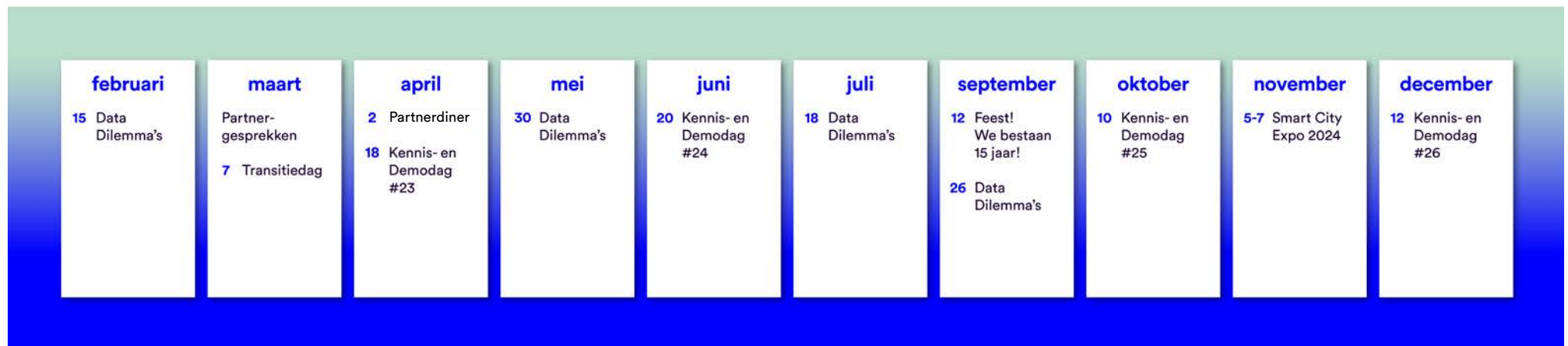
Samen met een groep partners reisden we in november naar Barcelona voor de jaarlijkse Smart City Expo. De doel van deze reis is het leren van en het delen en verbinden met ons internationale netwerk. Zoals voorgaande jaren kregen ons team en een aantal partners de mogelijkheid om deel te nemen aan presentaties en panels. Dit jaar deden we verslag van deze reis op verschillende manieren. Cornelia en Pelle schreven over hun persoonlijke ervaringen op de expo, en Noor schreef over een nieuwe challenge die in Barcelona in een internationale sessie van start ging.

Vooruitblik

2024 wordt een belangrijk jaar voor ons als team en voor het hele netwerk. We zullen ons focussen op het doorvoeren van de nieuwe naam en positionering, het opstarten van nieuwe vraagstukken, het versterken van onze maatschappelijke verankering, nauwere samenwerking met Amsterdam Economic Board en natuurlijk het vieren en stilstaan bij ons 15-jarig bestaan. Ondertussen loopt de programmering zoals jullie die van ons gewend zijn gewoon door! Zien we jullie op één van onze aankomende events?

Jaarkalender 2024

Bijlage

Kennis- en Demodagen 2023

Kennis- en Demodag #19 ([Lees het volledige verslag hier](#))

- Measuring the impact of our network | Antonio Carretero de Jong (Amsterdam Economic Board)
- Digital | CommuniCity project | Neeltje Pavicic (municipality of Amsterdam)
- Mobility | Mobility as a Commons | Job Pék (municipality of Amsterdam)
- Energy | 15% GasTerug initiative | Laetitia Stuit (Amsterdam Economic Board)

Kennis- en Demodag #20 ([Lees het volledige verslag hier](#))

- Power in Transitions | Dave van Loon & Faduma Mukhtar (Kennisland), Aron Teunissen (DRIFT)
- Digital | ChatGPT and the Government: Opportunities and challenges | Jeroen Silvis and Martijn Veerman (Province of North-Holland)
- Mobility | Urban Air Mobility | Kerry Rohrmeier (San Jose State University)
- Energy | Upscaling ATELIER Buiksloterham | Danijela Šijačić and Mark van Wees (HvA)
- Circular | Plastic: We're loving it! How to break through our plastic addiction | Marten Boels (MRA)

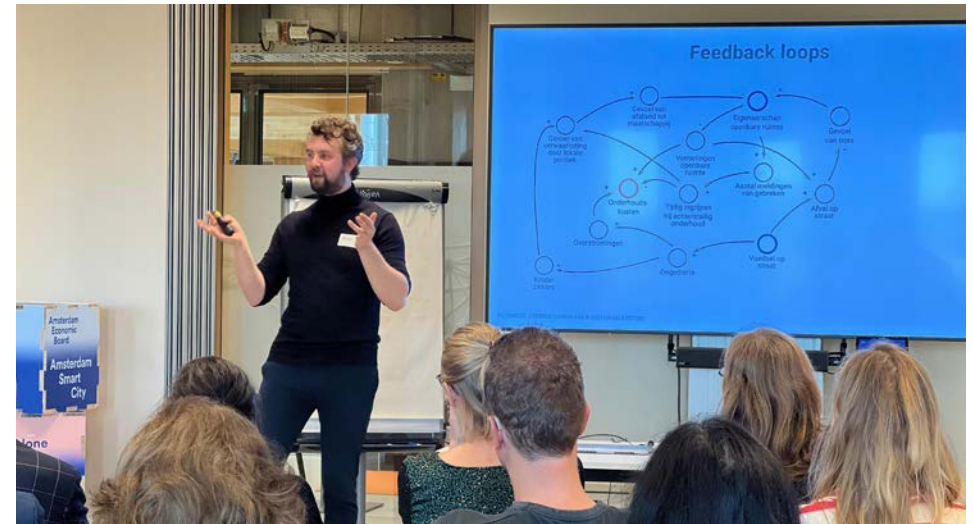

Bijlage

Kennis- en Demodagen 2023

Kennis- en Demodag #21 ([Lees het volledige verslag hier](#))

- Systems Thinking for Beginners | Nico Schouten (Metabolic)
- Circular | Bringing Circularity to Small and Medium-Sized Business | Mariska Joustra (municipality of Amsterdam), Gabriëlle Werkhoven (Versnellingshuis)
- Energy | How to share learnings of local energy systems and form a coalition | Omar Shafqat (HvA)
- Digital | Digital Identity & Awareness | Mike Alders & Frank Willemsen (Gemeente Amsterdam), Coen Smit (Royal HaskoningDHV)
- General | Value Mapping practice with CIRCOLLAB | Melanie de Vries & Quirine Winkler (Windesheim), Darina Huinck (HvA)

Kennis- en Demodag #22 ([Lees het volledige verslag hier](#))

- Change in the here and now, with Theory U | Dorien Scheiders & Maartje Krijnen (Hieroo)
- Mobility | Decision-making along the principles of Inclusive Prosperity | Jurhan Kwee (Municipality of Amsterdam)
- Digital | Data Commons Collective: Using data for a liveable city | Lia Hsu (Amsterdam Economic Board) and Simone van der Burg (Waag)
- Energy | How can we continue to facilitate the homeowner in driving the energy transition? | Wouter van Rooijen (Alliander)
- Circular | Navigating eco-emotions: The impact of working in sustainability on your mental wellbeing | Marian Zandbergen (Hogeschool van Amsterdam)

Bijlage

Data Dilemma's 2023

Using Data and Digital Twins in Local Energy Systems: Opportunities & Challenges ([Lees het volledige verslag hier](#))

Reinier Prins (Alliander) | Paul Strijp (Provincie Noord-Holland) | Allerd Nanninga (Rathenau Instituut) | Julia Jansen (Waag)

Mobility Data Top 15 Challenge ([Lees het volledige verslag hier](#))

Tijmen van Heukelingen (Gemeente Amsterdam) | Indranil Bhattacharya (Townmaking Institute)

Collecting Data for the Circular Economy ([Lees het volledige verslag hier](#))

Mersiha Tepic (Gemeente Amsterdam) | Maarten Sukel (Picnic) | Joris Bouwens (Metabolic)

Kijken onder de grond en samenwerken erboven ([Lees het volledige verslag hier](#))

Ceciel Kempers (Alliander) | Marco Scheffers (Gemeente Amsterdam) | Vincent van Mierlo (Eurofiber Nederland)

